

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Катя Гинева Кайрякова

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

на

Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
Професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство”, докторска програма
„Музика”

Докторант: Христо Иванов Димитров, докторант на самостоятелна подготовка към
Магистърски факултет, научна специалност *Музикознание и музикално изкуство* на

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Тема: **Национален фолклорен ансамбъл „Българе“. Мениджърски и
творчески подходи**

Научен ръководител: проф. д-р Георг Краев

Становището е изготвено въз основа на Заповед №3-РК-284 от 26.07.2022 г. на Ректора на НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ относно утвърждаване състав на научно жури и представени от докторанта дисертационен труд, автореферат, справка за приносите в дисертационния труд, публикации по темата на дисертационния труд, в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ за придобиване на образователна и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките”.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

След завършване на средното си образование Христо Димитров продължава своето обучение в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. д-р Асен Диамандиев“ в гр. Пловдив, специалност „Хореография и режисура“. Дипломира се през 1994 година в класа на проф. Петър Луканов. До 2000 година професионалната му реализация е насочена в предприемаческия, издателския и рекламния бизнес. През 2002 година заедно със сестра си Елена Андерсон и с финансовата подкрепа на битанския гражданин Ян Чарлз Андерсон поставят началото на Национален фолклорен ансамбъл „БЪЛГАРЕ“. Като хореограф, режисьор и мениджър на ансамбъл „БЪЛГАРЕ“ докторантът Христо Димитров умело съчетава творческата с една доста мащабна продуцентска дейност. Той е организатор и съавтор на различни патриотични инициативи и фестивали. През януари 2015 г. в Пловдив по негова инициатива е създадено Сдружение „Асоциация на хореографите в България“ и Христо Димитров е избран за неин председател. По негово предложение се учредяват Годишни награди в областта на танцовото изкуство „Златна муза“, които се връчват на официална церемония в НДК в Световния ден на танца 29 април, ежегодно от 2017

година. За цялостната си дейност Христо Димитров е удостоен с множество награди, част от които са: Почетен знак „Златен век“ (печат на цар Симеон Велики) и грамота от Министерството на културата за големия му принос в развитието на българската култура, по повод 24 май, Почетен знак на президента на Република България Румен Радев, Орден „Св. св. Кирил и Методий“ - първа степен с Указ № 103 от 1 юни 2020 г. на президента на Република България Румен Радев.

Биографията и професионалният път на автора на предложения за рецензиране дисертационен труд Христо Димитров ясно подсказва причината той да се ориентира към изследваната тема: **Национален фолклорен ансамбъл „Българе“. Мениджърски и творчески подходи.** Тема, която съчетава богат творчески и мениджърски опит и обучението в докторантура се явява естествено продължение на неговите професионални и лични интереси.

По формални показатели дисертационният труд напълно отговаря на изискванията към такъв тип научни разработки. Той е в обем от 232 страници, от които 150 основен текст. Библиографската справка включва 220 заглавия на кирилица - както от последните години, така и заглавия на едни от първите автори в областта на българския танцов фолклор, 15 проведени интервюта със специалисти в областта на сценичното представяне на българския фолклор, 4 приложения.

Уводът обосновава актуалността на темата с необходимостта от по-всеобхватно и задълбочено интердисциплинарно проучване и анализиране на фолклорното изкуство в контекста на менижирането на културни институти и продуциране на високо стойностни художествени продукти. До този момент акцентите в изследователските търсения са поставяни предимно към художественотворческите специфики в сценичната адаптация на фолклорната традиция. Съвременната социокултурна реалност изисква и сериозен анализ на управлението и финансирането на сценичното фолклорно изкуство в условията на пазарна ориентация. Изследователската част на дисертационния труд излага последователно неговите цел, обект, предмет, значимост на изследвания проблем, задачи.

В първа глава на дисертацията Христо Димитров прави обща характеристика на зараждането и развитието на българското танцово изкуство на фолклорна основа, като очертава два основни периода – до 1989 година и след това. Поставен е акцент върху предпоставките за възникване на професионалните фолклорни ансамбли, тяхното управление и творчески зависимости, финансиране и концертна дейност. Разгледана е ролята на Главния художествен ръководител отново в контекста на разглежданите

периоди. Фокусът на проучването е насочен върху постепенно натрупващите се фактори, които подготвят исторически и организационно появата на частни мениджърски проекти, един от които е обектът на настоящото изследване.

Втора глава представя мениджърския подход в създаването на частния фолклорен ансамбъл „Българе“. Съпоставяйки го и в структурно и в художествено отношение с останалите професионални фолклорни ансамбли в страната, докторантът очертава основни прилики и различия и обосновава необходимостта от съществуването на такъв тип формации. Особено внимание е отделено в разглеждане на структурата на ансамбъл „Българе“, като представител на частните формации от подобен тип, както и на специфичната методика за подготовка на професионални изпълнители в същия.

В трета глава, докторантът разглежда специфичните творчески подходи в реализиране репертоарната политика на ансамбъла. Авторският му почерк чертае афинитет към спектакловата форма в сценичното представяне на традиционния български фолклор. Особено внимание е отделено на спектакъла „Осмото чудо“ в подкрепа на реализираните творчески принципи на докторанта.

Заключителната част на дисертацията обобщава получените резултати и формулира конкретни изводи свързани със спецификите в дейността на фолклорните ансамбли, както в творчески, така и в управленски аспект.

II. ОБОБЩЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ОЦЕНКА НА ПРИНОСИТЕ НА ДОКТОРАНТА

Дисертацията на Христо Димитров е реализиран труд, актуален по съдържание с теоретична и приложна стойност. Това е първи по рода си опит за проучване и анализ на мениджърските и творческите подходи в съществуването на частни формации в областта на българския фолклор. Акцентите на дисертационния труд са подбрани след проучване на основните характеристики в дейността на ансамбъл „Българе“, чийто анализ представя личната позиция и изводи на докторанта, които произтичат от конкретното изследване и открояват научни и приложни постижения. Професионалният му опит, като хореограф и мениджър, допълнително допринася за обективния характер на получените резултати и значението им в съвременните проявления на фолклорната култура в страната.

Бих отправила следните препоръки:

- Оформяне на логична и обусловена от поставената цел структура на изследването.

- Формиране на композиционно единство на отделните части обединено от общата цел.
- Представяне на конкретни изводи, академично изписани и научно обосновани, след всеки параграф.

Докторантът е посочил три публикации по темата на дисертационния труд. Направените публикации като брой и съдържание напълно отговарят на изискванията за допускане до публична защита.

Авторефератът, в обем от 24 страници и отразява напълно неговото съдържание. Подготвен е в съответствие с академичните изисквания и представя основните моменти и собствени тези в дисертационния труд.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изхождайки от всичко казано по-горе изразявам своята **положителна** оценка за дисертационния труд **Национален фолклорен ансамбъл „Българе“**. **Мениджърски и творчески подходи** и предлагам на уважаемото научно жури да бъде присъдена на Христо Иванов Димитров образователната и научна степен „доктор“ в Професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“, докторска програма „Музика“.

12 октомври 2022 г.
гр. Варна

Изготвил становището:

доц. д-р Катя Кайрякова

